

دانشکده دامپزشکی

پایان نامه برای دریافت درجه‌ی دکترای حرفه‌ای دامپزشکی

شماره ثبت: ۲۵

سال تحصیلی: ۹۵

عنوان:

بررسی میزان شیوع نماتودهای دستگاه تنفس گوسفند و بز در شهرستان
سمنان

استاد راهنما:

دکتر محمدرضا سلیمی بجزستانی

نگارنده:

مژگان اروئی

استاد راهنما: دکتر محمدرضا سلیمی بجزستانی استادیار، دانشکده دامپزشکی دانشگاه سمنان

استاد مشاور: دکتر عباس جواهری وایقان استادیار، دانشکده دامپزشکی دانشگاه سمنان

داور: دکتر عماد چنگیزی دانشیار، دانشکده دامپزشکی دانشگاه سمنان

داور: دکتر مریم رسولی استادیار، دانشکده دامپزشکی دانشگاه سمنان

خلاصه فارسی:

انواع گوشت یکی از مهم‌ترین و غنی‌ترین منابع پروتئینی مورد نیاز جمعیت رو به رشد بشر است. نشخوارکنندگان کوچک به عنوان یکی از مهم‌ترین منابع تولید شیر و گوشت در ایران محسوب می‌شوند. کرم‌های ریوی می‌توانند منجر به عفونت تنفسی در مجاری تحتانی شوند و معمولاً باعث پنومونی و یا برونشیت کرمی می‌شوند. انگل‌های نشخوارکنندگان کوچک بطور قابل توجهی منجر به زیان‌های اقتصادی با مرگ و میر و کاهش تولید می‌شوند. گونه‌های مهم انگلی در نشخوارکنندگان کوچک متعلق به دو خانواده دیکتیوکولیده و پروتوسترونژیلیده هستند. هدف از این مطالعه بررسی کشتارگاهی میزان شیوع انگل‌های ریوی گوسفند و بز در شهرستان سمنان بود. تاکنون به صورت سیستماتیک این مهم در این منطقه انجام نشده است و با این کار شاید بتوان شمای جغرافیایی این انگل‌ها را در این منطقه ترسیم کرد. در این مطالعه که یک مطالعه مقطعی به شمار می‌آید در طی شش ماه (تیرماه الی آذرماه ۱۳۹۴)، از مجموع ۳۱۵۳ گوسفند و بز کشتار شده در کشتارگاه شرق گوشت سمنان، ۳۸۰ نمونه ریه ضبطی گوسفند و بز در دانشکده دامپزشکی دانشگاه سمنان مورد بررسی قرار گرفت.

از این تعداد ۶۶ مورد (۱۷/۳۶٪) مثبت و ۳۱۴ مورد (۸۲/۶۳٪) منفی بودند. از مجموع نمونه‌های بررسی شده، آلودگی ریه صرفاً با انگل دیکتیوکولوس فیلاریا، ۱۶ مورد (۲۴/۲۴٪)، انگل پروتوسترونژیلیوس روفسانس، ۷ مورد (۱۰/۶۰٪)، انگل مولریوس کپیلاریس، ۱ مورد (۱/۵۱٪)، آلودگی توام دیکتیوکولوس فیلاریا و پروتوسترونژیلیوس روفسانس، ۳۵ مورد (۵۳/۰۳٪)، آلودگی توام دیکتیوکولوس فیلاریا و مولریوس کپیلاریس، ۱ مورد (۱/۵۱٪)، پروتوسترونژیلیوس روفسانس و مولریوس کپیلاریس ۱ مورد (۱/۵۱٪) و با هر سه نوع انگل، ۵ مورد (۷/۵۷٪) بوده است. در آنالیز آماری انجام شده با آزمون مربع کای با سطح اطمینان ۹۵٪ ($p\text{-value}=0/05$) بین آلودگی نمونه‌ها و ماه‌های مورد مطالعه ارتباط آماری معنی داری یافت نشد ($p\text{-value}=0/11$). بررسی فصلی نشان داد که نمونه‌های مثبت در تابستان ۲۳ مورد (۲۲/۹٪) و در پاییز ۴۳ مورد (۴۳/۱٪) بوده است. در آزمون مربع کای ارتباطی بین آلودگی و این دو فصل یافت نشد ($p\text{-value}=1$).

کلید واژه: دیکتیوکولوس فیلاریا، پروتوسترونژیلیوس روفسانس، مولریوس کپیلاریس، گوسفند و بز، سمنان.